

1. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ 2005

Από την έναρξη της λειτουργίας του (1.10.1998) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2005, ο Συνήγορος του Πολίτη είχε δεχθεί 73.373 αναφορές.

Κατά το 2005 η Αρχή δέχθηκε 10.087 νέες αναφορές πολιτών. Η κατά τρίτη συνεχή χρονιά μικρή μείωση (κατά 4,6% περίπου) του αριθμού αυτού επιβεβαιώνει την τάση των τελευταίων ετών για σταθεροποίηση του επίσιου αριθμού των αναφορών περίπου στο επίπεδο των 10.000 αναφορών (Γράφημα 3).

Οι αναφορές δεν μειώθηκαν εξίσου σε όλους τους Κύκλους της Αρχής. Ο Κύκλος Δικαιωμάτων του Ανθρώπου δέχθηκε 2.254 νέες αναφορές, αυξάνοντας το ποσοστό του (22,3%) κατά 6,2% σε σχέση με το 2004. Ο Κύκλος Κοινωνικής Προστασίας δέχθηκε 2.074 νέες αναφορές, σημειώνοντας μείωση του ποσοστού του (20,6%) κατά 4,2% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Ο Κύκλος Ποιότητας Ζωής, με 1.989 νέες αναφορές, διατήρησε ουσιαστικά τα περσινά του ποσοστά (19,7%), ενώ αντίθετα ο Κύκλος Σχέσεων Κράτους-Πολίτη, με 3.530 νέες αναφορές, μείωσε το ποσοστό του (35%) κατά 2,3% σε σχέση με το 2004. Ο Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού, με 240 νέες αναφορές, αύξησε οριακά το ποσοστό του (2,4%) κατά 0,2%.

Ο συνολικός όγκος δραστηριότητας της Αρχής κατά το 2005 ανήλθε σε 13.270 αναφορές (Διάγραμμα 2), αριθμός που περιλαμβάνει –εκτός από τις νέες αναφορές– και 3.183 αναφορές που είχαν υποβληθεί τα προηγούμενα έτη και των οποίων η διερεύνηση συνεχίστηκε και κατά τη διάρκεια του 2005.

Από το σύνολο των 13.270 αναφορών του 2005:

- Τέθηκαν στο αρχείο λόγω αναρμοδιότητας οι 3.423 (ποσοστό 25,8% επί του συνόλου). Σημαντικότεροι λόγοι αρχειοθέτησης, κατά σειρά προτεραιότητας, ήταν: η έλλειψη ατομικής διοικητικής πράξης, η καταγγελία σε βάρος μη ελεγχόμενων από την Αρχή φορέων, η απλή κοινοποίηση εγγράφου στην Αρχή, η παρέλευση εξαμήνου καθώς και η υποβολή αιτήματος για παροχή πληροφοριών ή συμβουλών νομικής φύσης. Από τις νέες αναφορές του 2005 τέθηκε στο αρχείο, λόγω αναρμοδιότητας, ποσοστό 31,2%.
- Ερευνήθηκαν κατ' ουσίαν 9.847 αναφορές (74,2% του συνόλου), από τις οποίες διεκπεραιώθηκαν, ύστερα από έρευνα, 6.365 αναφορές (47,97%).
- Συνολικά διεκπεραιώθηκαν, είτε ύστερα από έρευνα είτε μετά την αρχειοθέτησή τους λόγω αναρμοδιότητας, 9.788 υποθέσεις, δηλαδή 73,76% του συνόλου, ενώ παρέμειναν εκκρεμείς για το επόμενο έτος 3.482 αναφορές (26,24% του συνόλου).

Από τις 6.365 αναφορές, των οποίων η κατ' ουσίαν διερεύνηση ολοκληρώθηκε, οι 6.290 στρέφονται κατά δημόσιων υπηρεσιών και οι 75 θίγουν προβλήματα προσβολής δικαιωμάτων του παιδιού από ιδιώτη. Ειδικότερα:

- Από τις 6.290 προαναφερθείσες υποθέσεις διαπιστώθηκε ότι ήταν βάσιμες οι 3.681 (58,5%),

δηλαδή η καταγγελία του πολίτη ήταν δικαιολογημένη και εντοπίστηκε κακοδιοίκηση.

- Οι 2.094 (33,3%) διαπιστώθηκε ότι ήταν αβάσιμες, δηλαδή η διοίκηση είχε τηρήσει τη νομιμότητα.
- Διακόπηκε η έρευνα της Αρχής για 515 αναφορές (8,2%) κατά δημόσιων υπηρεσιών. Τούτο συνέβη διότι ο πολίτης προσέφυγε εν τω μεταξύ στη δικαιοσύνη (207 αναφορές) ή ανακάλεσε την αναφορά του (171 αναφορές) ή δεν προσκόμισε στην Αρχή αναγκαία στοιχεία που του ζητήθηκαν (115 αναφορές) ή δεν στάθηκε δυνατή η περαιτέρω επικοινωνία μαζί του (22 αναφορές).
- Σε 27 από τις 75 αναφορές για προσβολή δικαιώματος του παιδιού από ιδιώτη διαπιστώθηκε πράγματι προσβολή. Σε 7 δεν διαπιστώθηκε προσβολή, και η έρευνα διακόπηκε σε 20 περιπτώσεις.

Οι 3.681 βάσιμες αναφορές είχαν σε μέγιστο βαθμό θετική έκβαση (Γραφήματα 8, 9). Συγκεκριμένα:

- Επιλύθηκαν θετικά, δηλαδή υπέρ του πολίτη, 3.119 βάσιμες αναφορές, το 49,6% του συνόλου των υποθέσεων που διερευνήθηκαν ή το 84,7% των βάσιμων αναφορών.
- Για τη θετική επίλυση απαιτήθηκε, σε 818 υποθέσεις, η άτυπη διαμεσολάβηση μεταξύ του πολίτη και της αρμόδιας υπηρεσίας. Η διοίκηση αποδέχθηκε τις γραπτές προτάσεις ή συστάσεις μέσω απλού εγγράφου σε 1.601 υποθέσεις και μέσω πορίσματος της Αρχής σε 69 υποθέσεις. Σε 274 περιπτώσεις η Αρχή συνέδραμε τους πολίτες στη θετική επίλυση των υποθέσεων τους παρέχοντας τις κατάλληλες πληροφορίες και συμβουλές. Τέλος, 357 υποθέσεις επιλύθηκαν χωρίς την άμεση παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη.
- Παρά τις διαμεσολαβητικές προσπάθειες της Αρχής, δεν στάθηκε δυνατόν να επιλυθεί το πρόβλημα σε 562 υποθέσεις, δηλαδή στο 8,9% των περαιωμένων ή το 15,3% των βάσιμων αναφορών.

Η διοίκηση δεν αποδέχθηκε τις προτάσεις της Αρχής σε 318 περιπτώσεις (αναλογία 1 προς 12 ή 8,6%, έναντι 438 περιπτώσεων, δηλαδή αναλογία 1 προς 10 ή 10,7% για το 2004), ενώ σε 244 περιπτώσεις (αναλογία 1 προς 15 ή 6,6%, έναντι 326 περιπτώσεων, δηλαδή αναλογία 1 προς 12 ή 8% για το 2004) η επίλυση στάθηκε αδύνατη για λόγους που αποδίδονται σε κενά της νομοθεσίας και σε οργανωτικές αδυναμίες και δυσλειτουργίες.

Το 2005 είναι η πρώτη χρονιά, ύστερα από τρία συναπτά έτη, που εντοπίζεται βελτίωση της αποτελεσματικότητας της Αρχής τόσο στο συνολικό ποσοστό όσο και, κατά περίπτωση, σε απόλυτους αριθμούς. Αυξήθηκε το ποσοστό των υποθέσεων που επιλύθηκαν θετικά (κατά 2,1% επί του συνόλου των υποθέσεων που διερευνήθηκαν ή κατά 3,4% επί των βάσιμων) σε σχέση με το 2004 και παράλληλα μειώθηκε το ποσοστό των υποθέσεων κακοδιοίκησης που δεν επιλύθηκαν (κατά 2,1% ως προς τη μη αποδοχή των προτάσεων της Αρχής και κατά 1,4% ως προς την αδυναμία επίλυσης λόγω κενών στη νομοθεσία, οργανωτικών αδυναμιών και δυσλειτουργιών).

2. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Σταθεροποίηση του αριθμού των αναφορών που δέχεται ο Συνήγορος του Πολίτη –

Ο όγκος δραστηριότητας της Αρχής κινείται λίγο πάνω από τις 10.000 αναφορές. Ο αριθμός αυτός δείχνει να είναι αντιπροσωπευτικός για τη χώρα μας σε σχέση με τον πληθυσμό της. Παράλληλα, η αύξηση των πορισμάτων, των ειδικών εκθέσεων και των άλλων εγγράφων που αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Συνηγόρου του Πολίτη φαίνεται να συν-

δράμει στην καλύτερη ενημέρωση των πολιτών τόσο για τα δικαιώματά τους όσο και για τις δυνατότητες που τους παρέχονται να επιλύσουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, και ως εκ τούτου να μην προσφεύγουν στην Αρχή.

Βελτίωση της ανταπόκρισης της διοίκησης στο διαμεσολαβητικό έργο της Αρχής – Αυξήθηκε το ποσοστό των περιπτώσεων για τις οποίες η διοίκηση αποδέχθηκε τη διαμεσολάβηση και κατ' επέκταση τις προτάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη.

Οι προτάσεις της Αρχής έγιναν δεκτές σε αναλογία 11 προς 12 (έναντι 9 προς 10 το προηγούμενο έτος). Όπως και κατά το 2004, οι ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού (δήμοι, νομαρχίες) βρίσκονται στην κορυφή της κατάταξης των φορέων που αρνήθηκαν να αποδεχθούν τις εισηγήσεις της Αρχής για την αποκατάσταση της κακοδιοίκησης σε πεδία αρμοδιότητάς τους (επιβολή τελών και ζητήματα αστικής ευθύνης, Γράφημα 14). Ακολουθεί το ΥΠΕΠΘ και οι εποπτευόμενες από αυτό υπηρεσίες (σε ζητήματα που αφορούν στη χορήγηση φοιτητικών δανείων, εγγραφών και μετεγγραφών φοιτητών και σπουδαστών, αναγνώριση πτυχίων της αλλοδαπής) και οι επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας / ΔΕΥΑ (όσον αφορά κυρίως σε ζημιές από βλάβες των δικτύων τους).

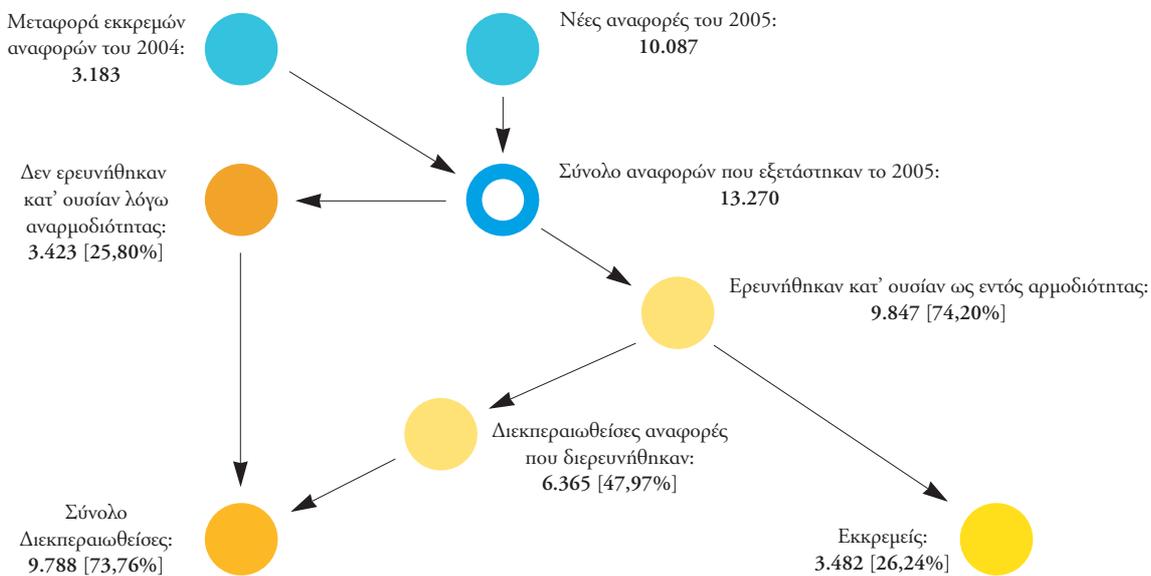
Μειώθηκε ο αριθμός των περιπτώσεων στις οποίες δεν στάθηκε δυνατή η επίλυση ενός προβλήματος κακοδιοίκησης (λόγω κενού της νομοθεσίας ή οργανωτικών δυσλειτουργιών και αδυναμιών της διοίκησης) από 1 προς 12 το 2004 σε 1 προς 15 το 2005. Δεν στάθηκε δυνατή η επίλυση υποθέσεων εξαιτίας αυτού του λόγου κυρίως σε θέματα νομιμότητας εισόδου και παραμονής αλλοδαπών (άδειες διαμονής, πράσινη κάρτα, οικογενειακή συνένωση), σε θέματα παροχής υπηρεσιών και ευθύνης του δημοσίου (αστικής και συμβατικής), καθώς και σε θέματα ανώτατης και ανώτερης εκπαίδευσης, αρμοδιότητας του ΥΠΕΠΘ.

Φορείς κακοδιοίκησης – Τα περισσότερα προβλήματα κακοδιοίκησης κατά το 2005 εντοπίστηκαν (Γράφημα 16) στους δήμους (18,7%), στο ΥΠΕΣΔΔΑ (16,2%), στις Νομαρχίες (9%), στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (5,7%), στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (5%), στο ΥΠΕΠΘ (4,4%), στον ΟΓΑ (4,2%), στον ΟΑΕΔ (3,9%), στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης (3,4%) και στον ΔΟΑΤΑΠ (πρώην ΔΙΚΑΤΣΑ, 2,8%).

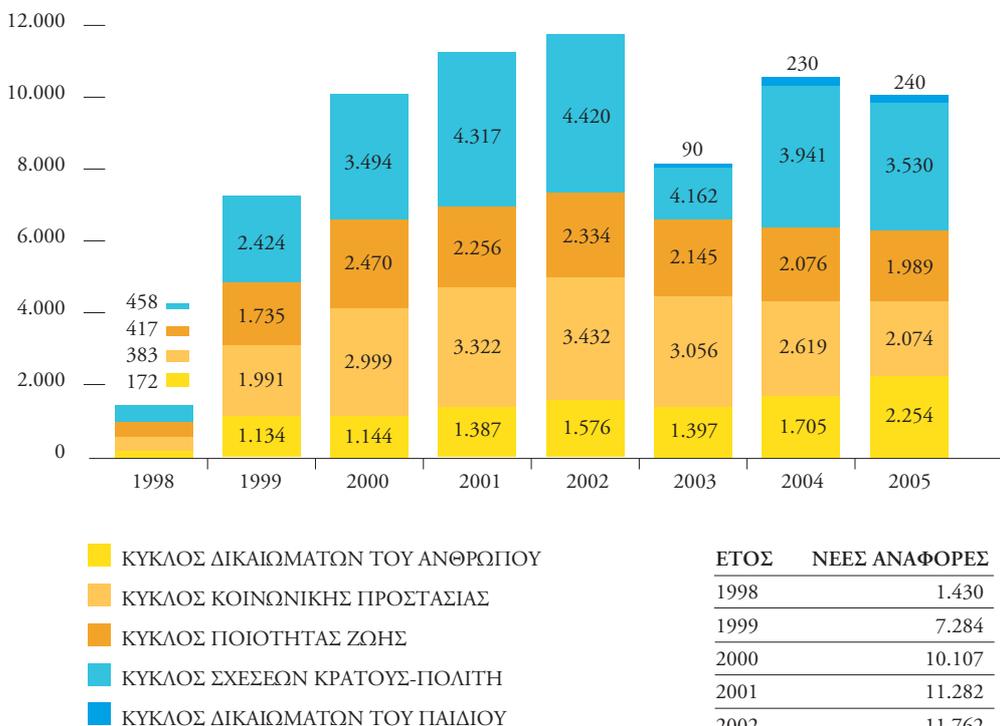
Σημαντικότερες μορφές κακοδιοίκησης ήταν και πάλι η μη τήρηση από τις δημόσιες υπηρεσίες των νόμιμων προθεσμιών για τη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών (συχνά οφείλεται στην πλήρη αδράνεια της εμπλεκόμενης υπηρεσίας), η ελλιπής ενημέρωση και πληροφόρηση των πολιτών για τα δικαιώματα και τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους, καθώς και η παράβαση διατάξεων νόμου ή κανονιστικών πράξεων (Γράφημα 17).

Κατανομή των νέων αναφορών στους Κύκλους – Η μεγάλη αύξηση των αναφορών στον Κύκλο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (+32% σε σχέση με το 2004) οφείλεται κυρίως στη συνεχιζόμενη αύξηση των αναφορών από οικονομικούς μετανάστες για θέματα που σχετίζονται με τη νομιμότητα εισόδου και παραμονής τους στη χώρα. Δεν παρατηρήθηκε αύξηση των αναφορών στον Κύκλο Κοινωνικής Προστασίας, παρά την ανάθεση σε αυτόν των καθηκόντων του Συνηγόρου της Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Οι πολίτες δεν φαίνεται να έχουν ακόμη ενημερωθεί επαρκώς για την ύπαρξη και τις αρμοδιότητες του νεοσύστατου αυτού θεσμού.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2 ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΤΟΥ 2005

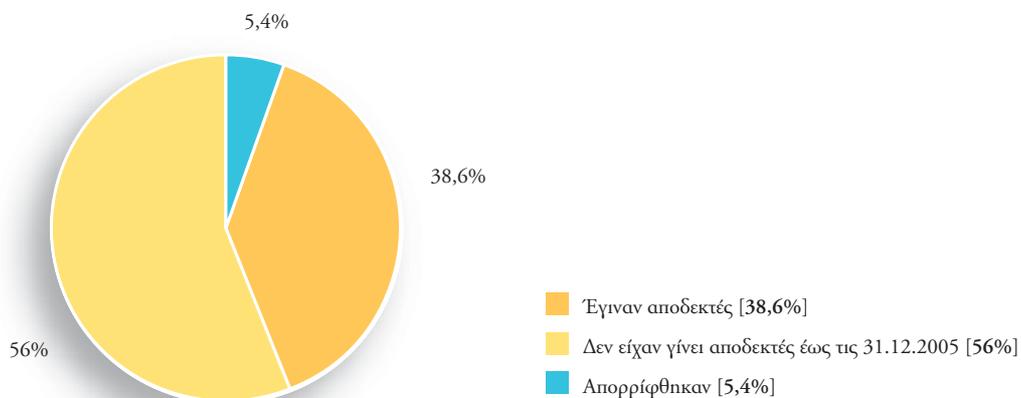

ΓΡΑΦΗΜΑ 3 ΝΕΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ 1998–2005

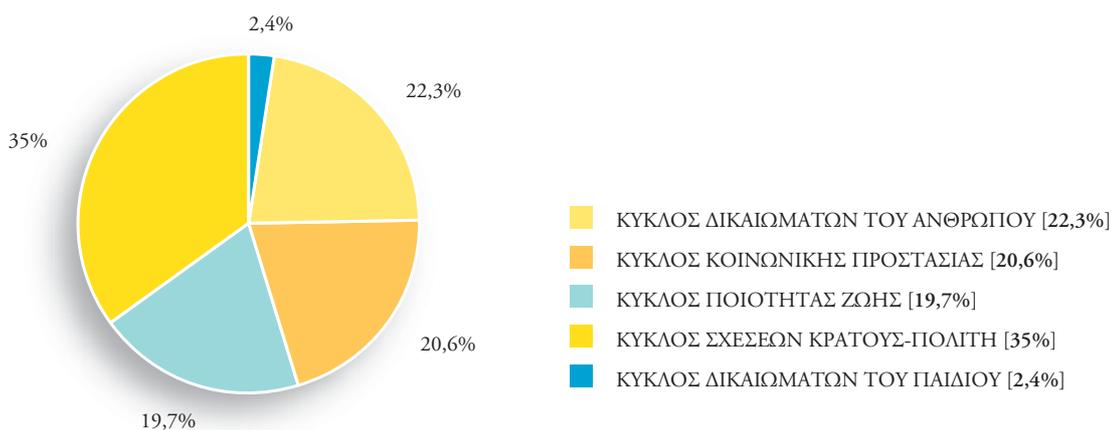

ΕΤΟΣ	ΝΕΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ
1998	1.430
1999	7.284
2000	10.107
2001	11.282
2002	11.762
2003	10.850
2004	10.571
2005	10.087
ΣΥΝΟΛΟ	73.373

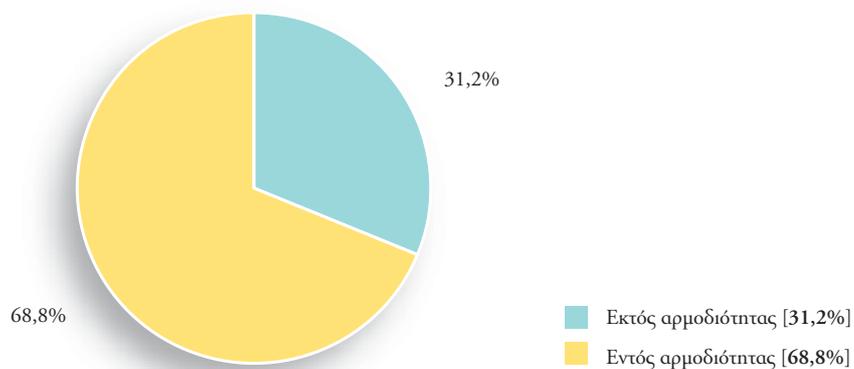
ΓΡΑΦΗΜΑ 4 ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΤΩΝ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ (1998–2005)

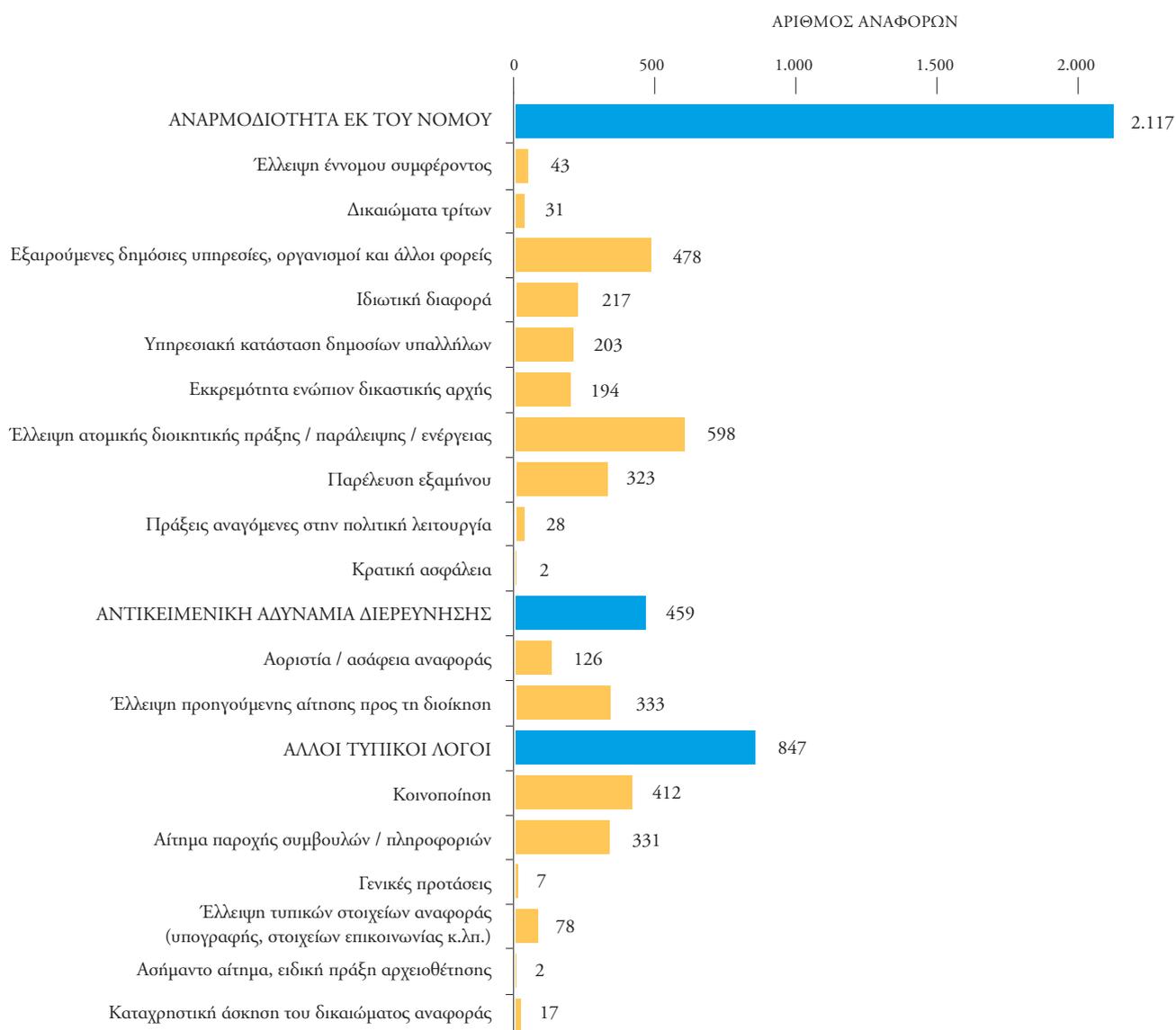
ΓΡΑΦΗΜΑ 5 ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΤΟΥ 2005 ΣΤΟΥΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΚΥΚΛΟΥΣ

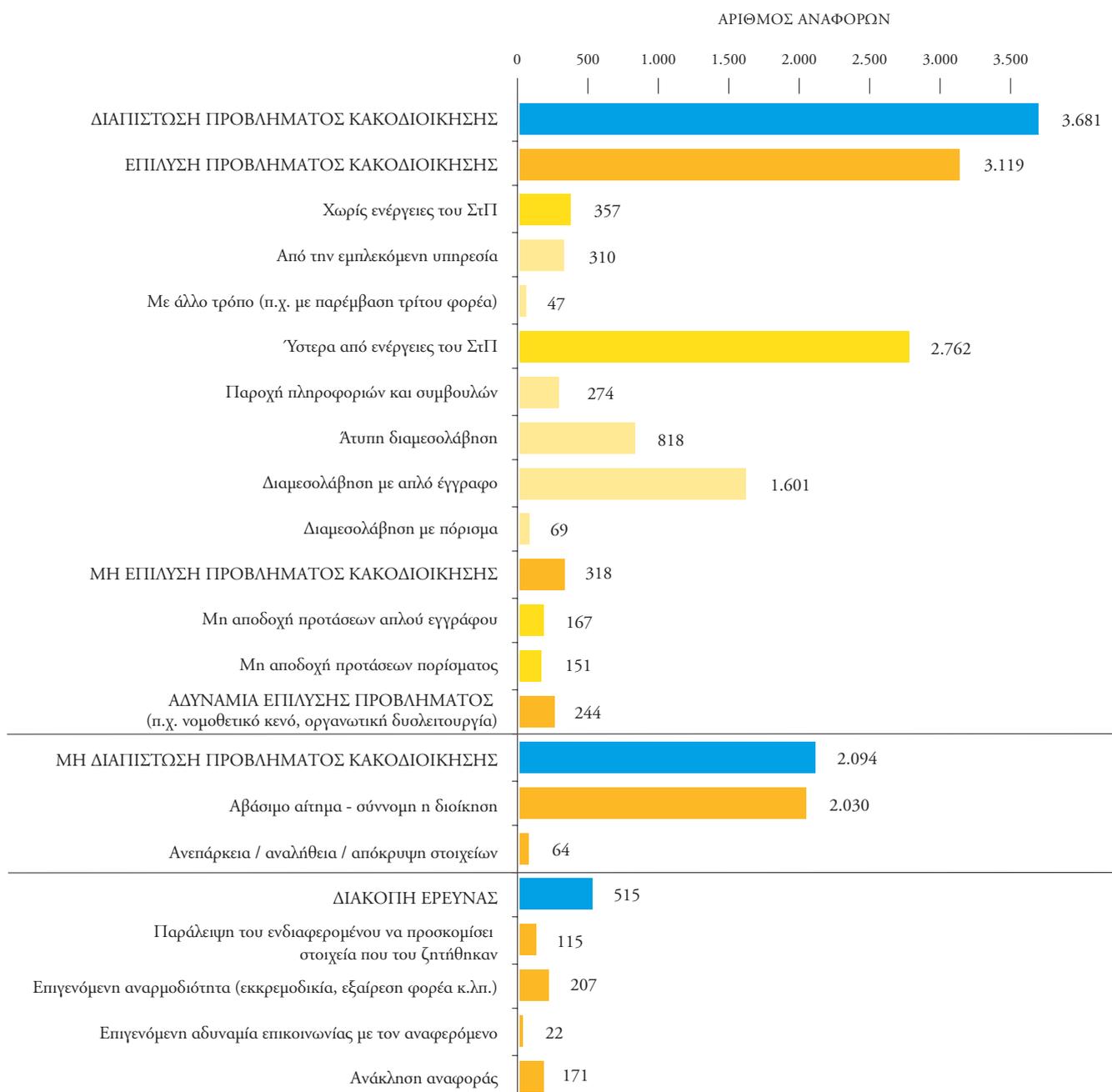
ΓΡΑΦΗΜΑ 6 ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΤΟΥ 2005 ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΓΡΑΦΗΜΑ 7 ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΠΟΥ ΤΕΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΑΡΧΕΙΟ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΝΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

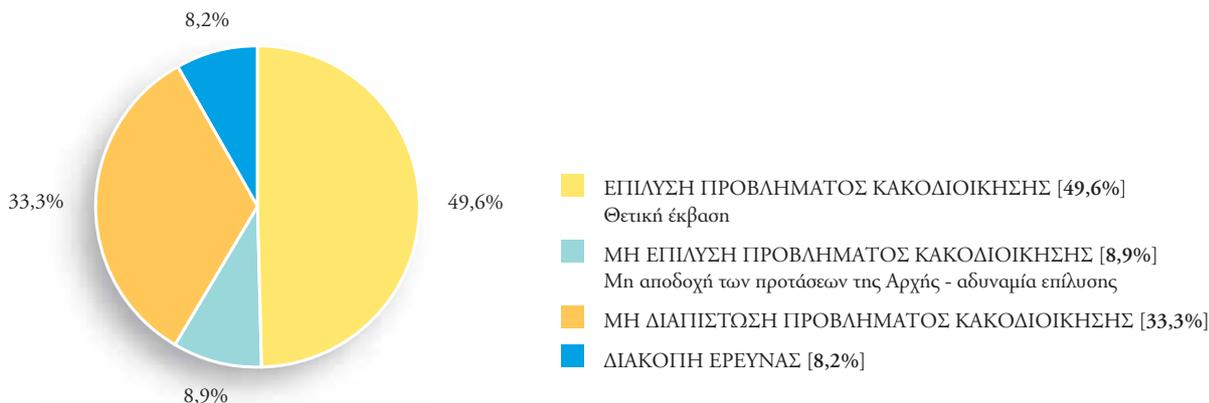

ΓΡΑΦΗΜΑ 8 ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΠΟΥ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΑΝ ΚΑΤΟΠΙΝ ΕΡΕΥΝΑΣ (ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΒΑΣΗ)*

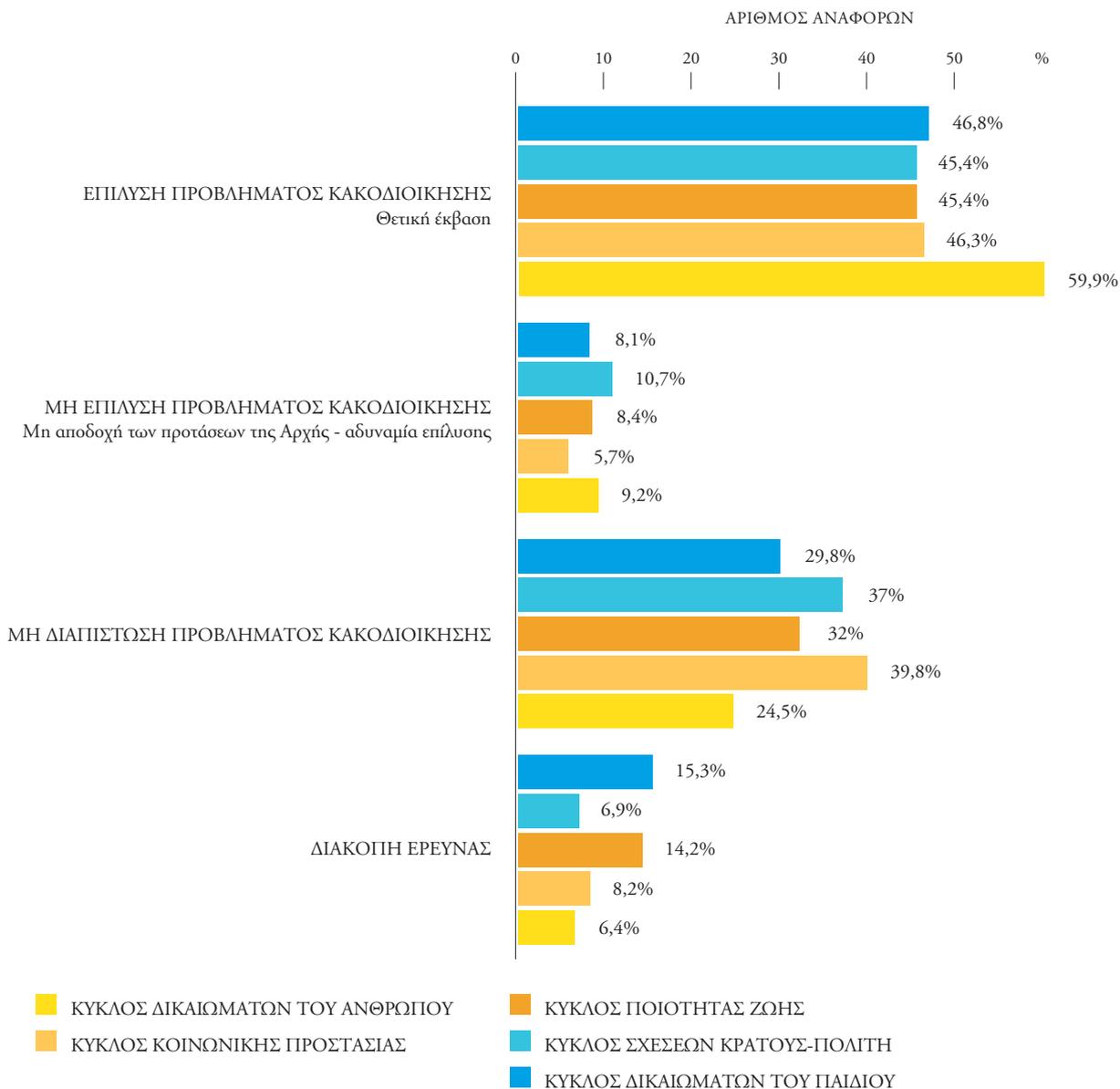
* Δεν συμπεριλαμβάνονται στο Γράφημα οι 75 διεκπεραιωμένες κατόπιν έρευνας αναφορές κατά ιδιωτών για προσβολή δικαιωμάτων του παιδιού (βλ. κεφ. 4.5, Γράφημα 44).

ΓΡΑΦΗΜΑ 9 ΕΚΒΑΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΠΟΥ ΔΙΕΡΕΥΝΗΘΗΚΑΝ*

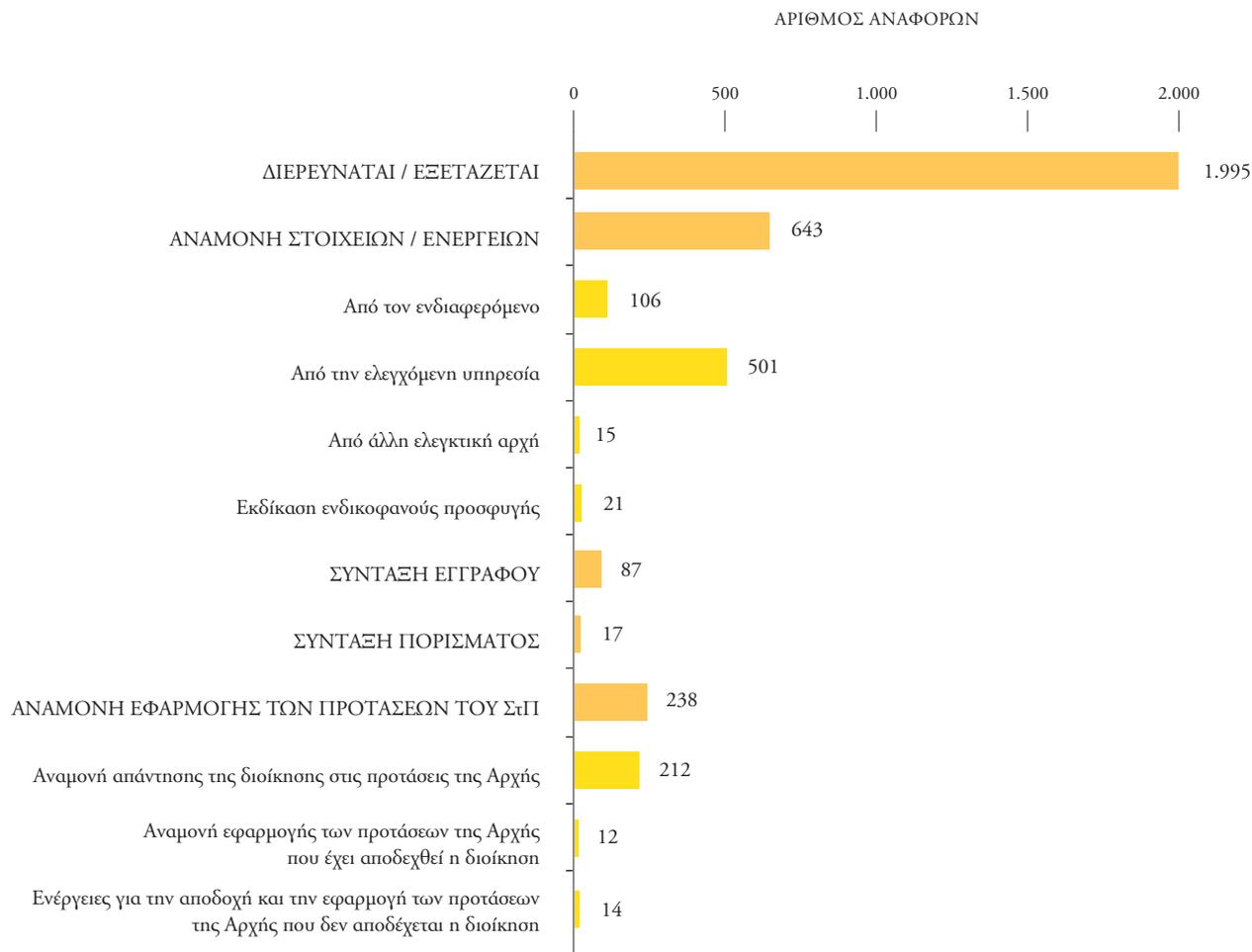

* Δεν συμπεριλαμβάνονται οι βάσιμες αναφορές κατά ιδιωτών για προσβολή δικαιωμάτων του παιδιού (βλ. κεφ. 4.5, Γράφημα 44).

ΓΡΑΦΗΜΑ 10 ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΝΑ ΚΥΚΛΟ ΤΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΠΟΥ ΔΙΕΡΕΥΝΗΘΗΚΑΝ (ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΒΑΣΗ)

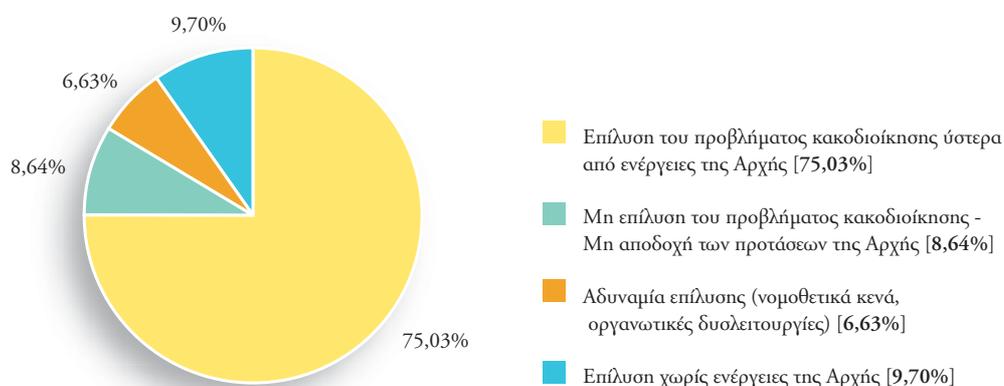

ΓΡΑΦΗΜΑ 11 ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΤΙΣ 31.12.2005*

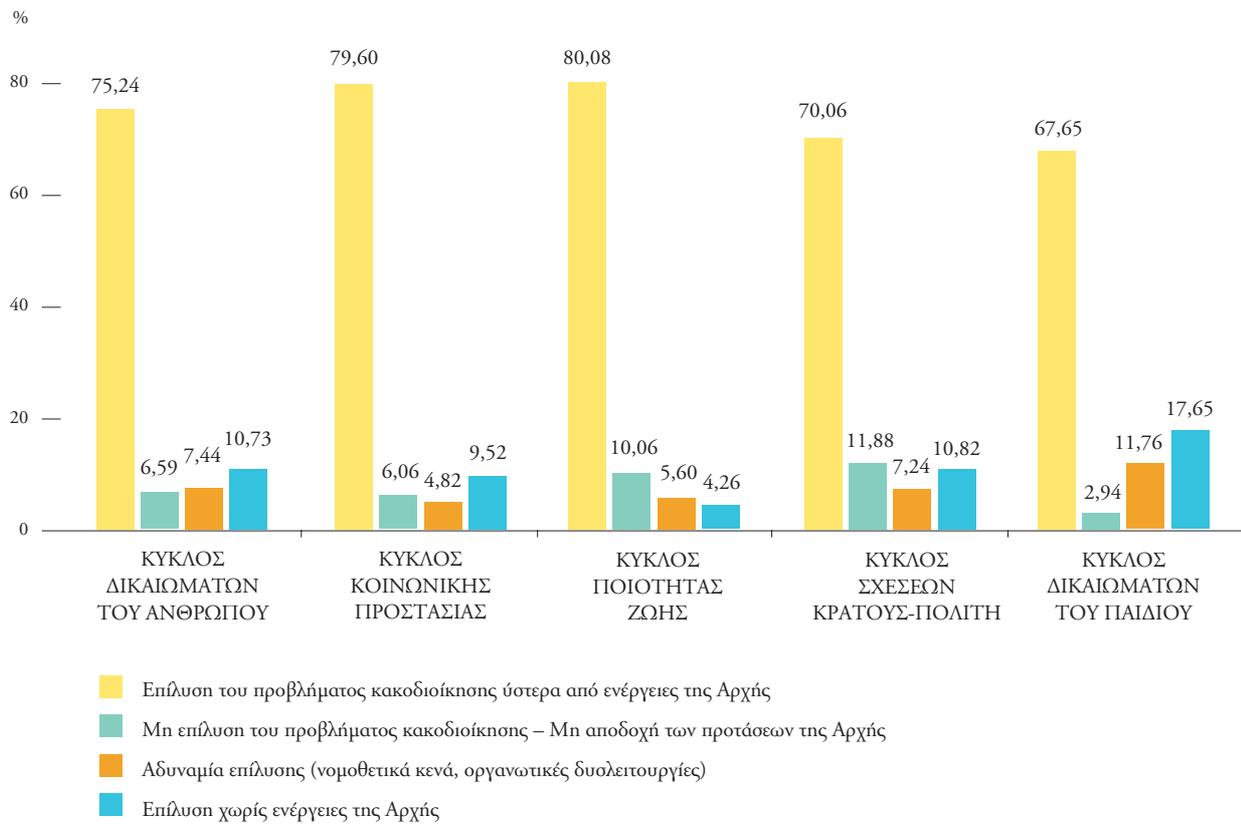

* Δεν συμπεριλαμβάνονται οι 21 εκκρεμείς υποθέσεις κατά ιδιωτών για προσβολή δικαιωμάτων του παιδιού.

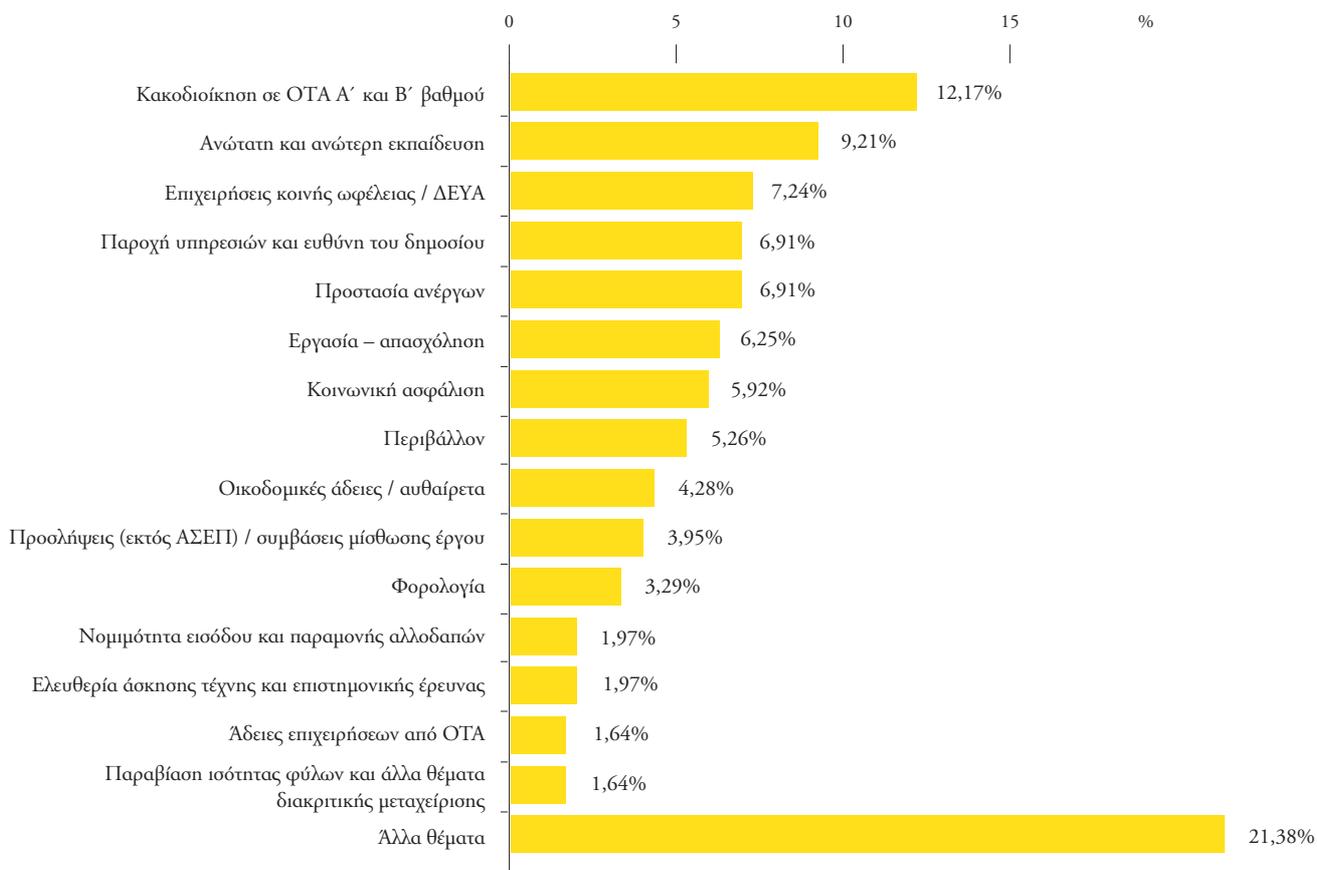
ΓΡΑΦΗΜΑ 12 ΕΚΒΑΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΜΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

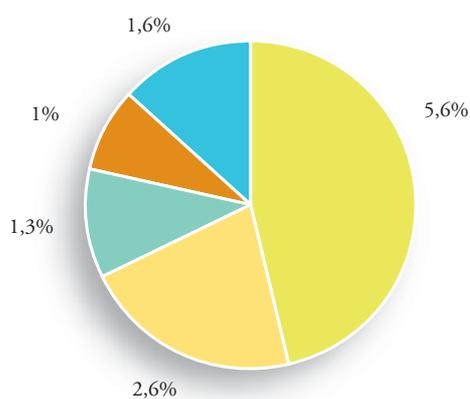
ΓΡΑΦΗΜΑ 13 ΕΚΒΑΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΜΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΚΥΚΛΟ

ΓΡΑΦΗΜΑ 14 ΜΗ ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

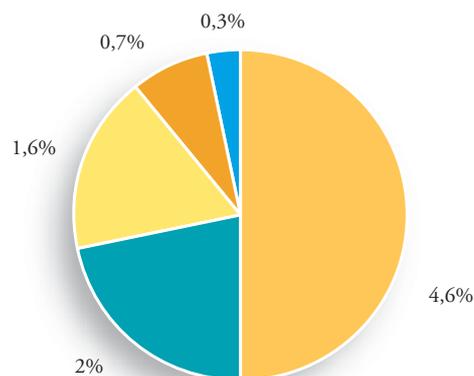

ΚΑΚΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΕ ΟΤΑ Α' ΚΑΙ Β' ΒΑΘΜΟΥ

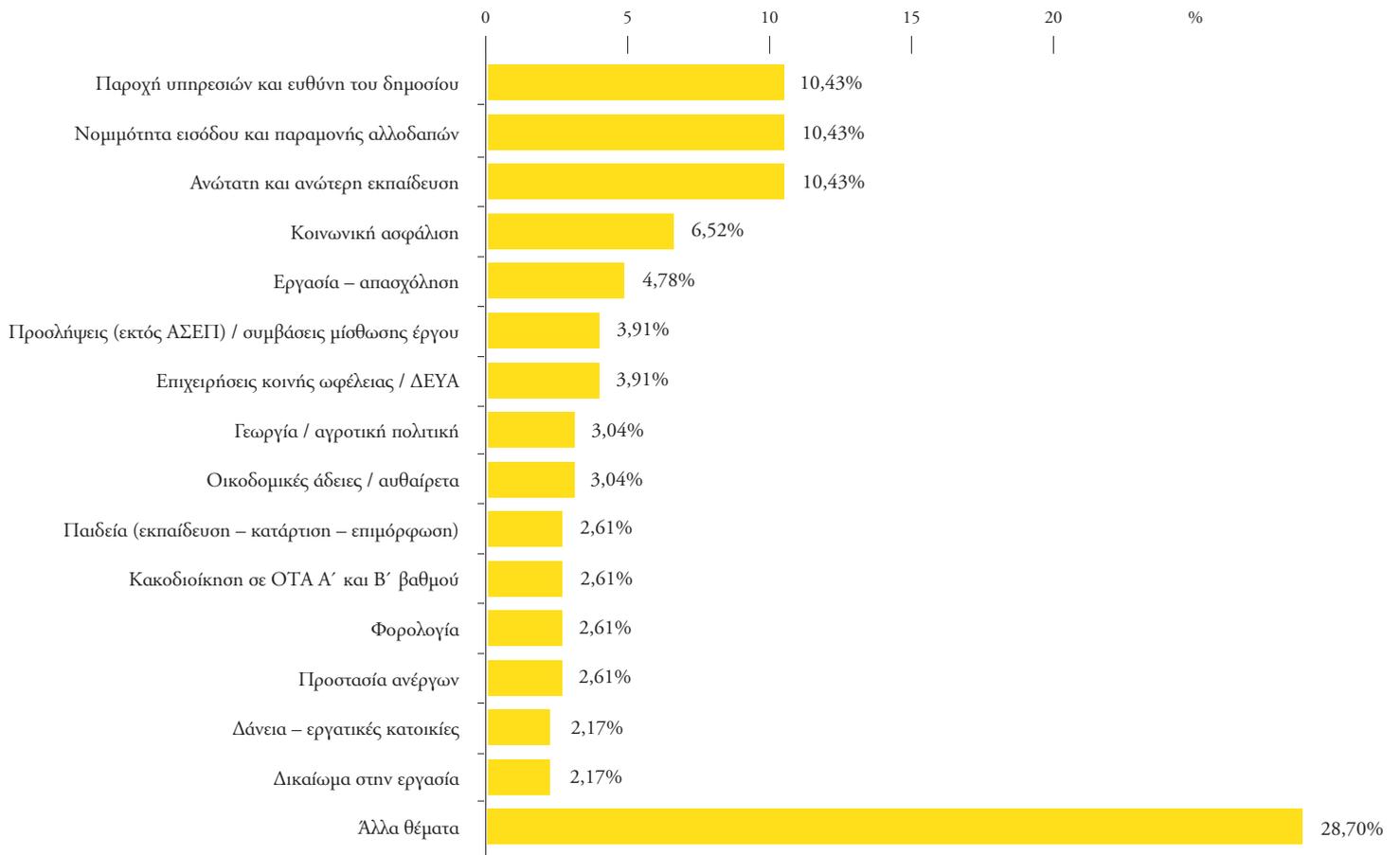
- Ανταποδοτικά τέλη ΝΑ [5,6%]
- Αποζημίωση από βλάβες στο οδόστρωμα [2,6%]
- Τέλη καθαριότητας, φωτισμού και ύδρευσης [1,3%]
- Δημοτικά τέλη εν γένει [1%]
- Άλλα θέματα [1,6%]

ΑΝΩΤΑΤΗ ΚΑΙ ΑΝΩΤΕΡΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- Φοιτητικά δάνεια, ενισχύσεις, απαλλαγές [4,6%]
- Εγγραφή, μετεγγραφή, βαθμολογία, απόκτηση πτυχίου, διαγραφή σπουδαστών ΤΕΙ [2%]
- Αναγνώριση πτυχίων της αλλοδαπής αρμοδιότητας ΑΕΙ (καλών τεχνών, μουσικής) [1,6%]
- Πρόσβαση σε ΑΕΙ [0,7%]
- Άλλα θέματα [0,3%]

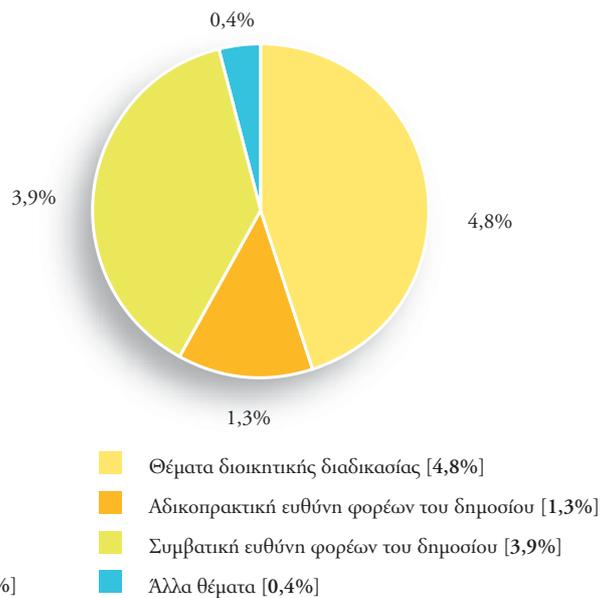
ΓΡΑΦΗΜΑ 15 ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ (ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΚΕΝΑ, ΔΥΣΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ) ΚΑΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

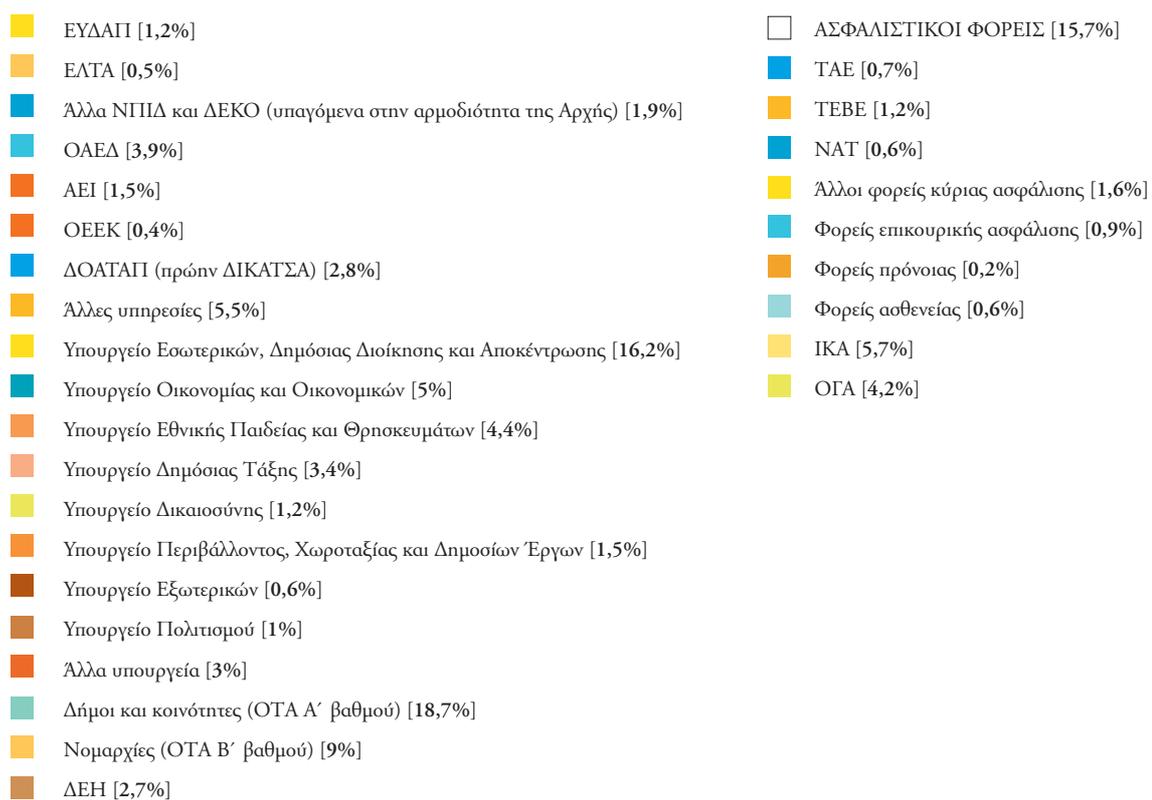
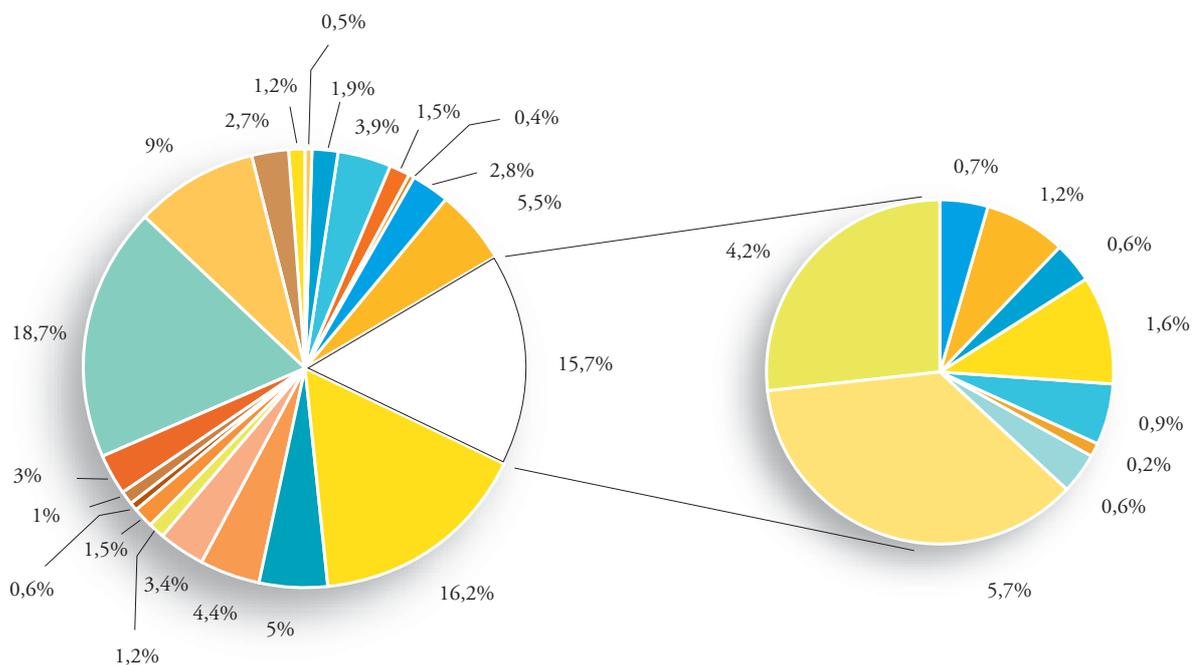
ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ

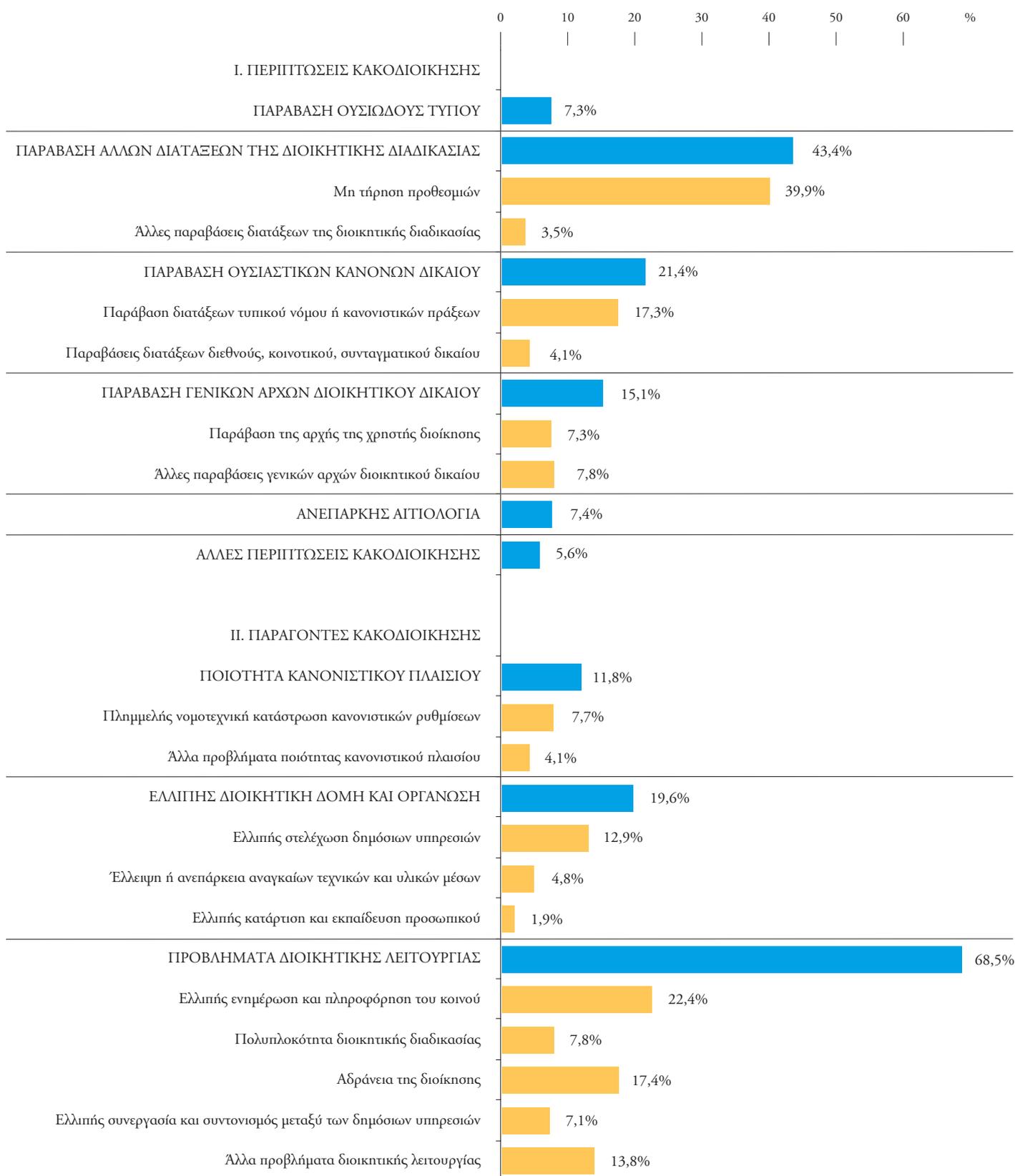
ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

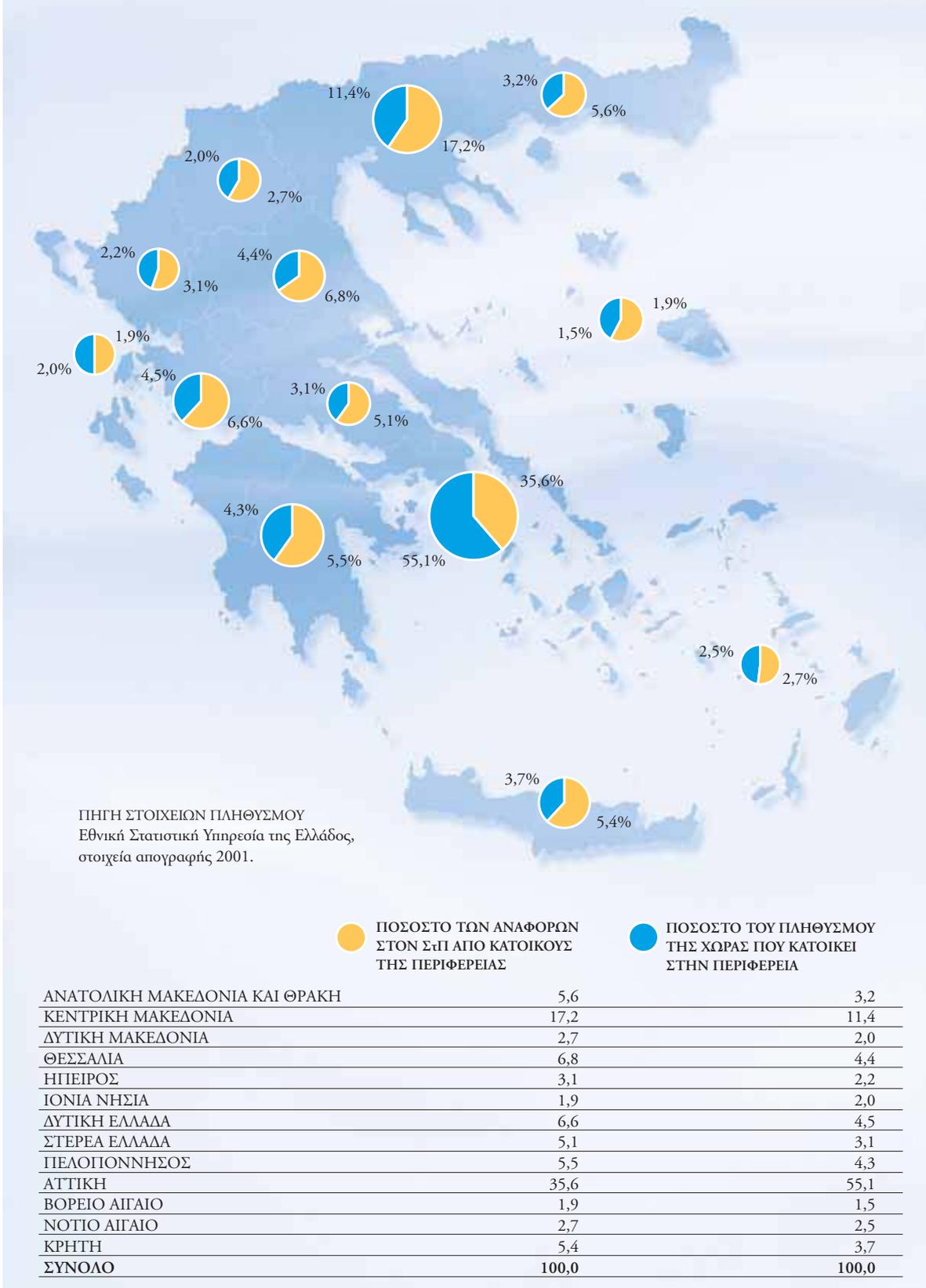
ΓΡΑΦΗΜΑ 16 ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΚΑΚΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ

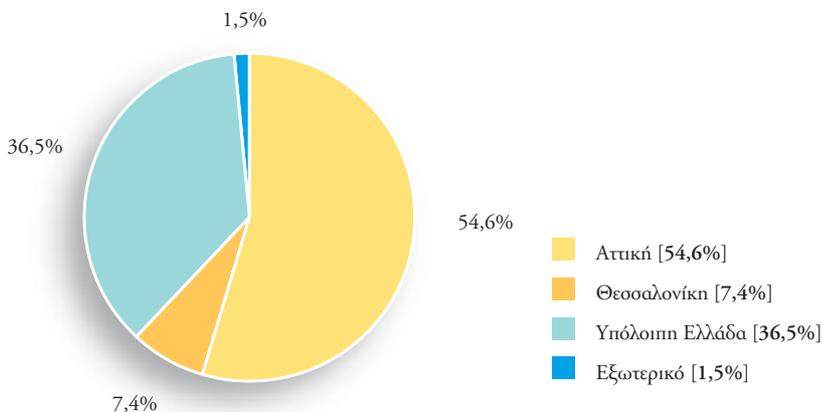
ΓΡΑΦΗΜΑ 17 ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΚΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΓΡΑΦΗΜΑ 18 ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

ΓΡΑΦΗΜΑ 19 ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΓΡΑΦΗΜΑ 20 ΧΩΡΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ (ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ)

